

# Entrevista a Luz Rello

written by Periódico Educación | 28 d'April de 2023



En el *Periódico Educación* hem parlat de la [dislèxia](#) en diverses ocasions. Hui entrevistem a Luz Rello, investigadora i doctora per la Universitat Pompeu Fabra que en 2013 es va convertir en la primera espanyola a rebre el premi *European Young Researchers' Award* (EYRA) (Premi per a joves investigadors europeus) atorgat per l'associació Euroscience pel seu treball en el camp de la dislèxia.

**Podries explicar breument en què han consistit els teus treballs de recerca?**

Sóc llicenciada en Lingüística i després vaig fer un doctorat en **informàtica**. Entremig vaig fer un màster de Processament del Llenguatge Natural, l'àrea de la Intel·ligència Artificial (IA), que està a mig camí entre la lingüística i la informàtica. Em va fascinar i més endavant vaig decidir aplicar tot allò après en IA i en lingüística per a ajudar persones amb dislèxia com jo.

Els descobriments principals de la meua investigació van ser l'existència de patrons dins dels errors de les persones amb dislèxia i com integrar aquests patrons en models d'aprenentatge automàtic basats en intel·ligència artificial per tal d'aconseguir detectar dislèxia.

Per acabar, vam crear una aplicació per a la millora de la lectoescriptura que integra els resultats d'aquesta

investigació. Tot està integrat a la plataforma [Dytective](#).

**Pots recomanar a famílies i professorat de xiquets i xiquetes amb dislèxia algun recurs que estiga demostrant assolir progressos per a previndre o superar les dificultats que troben?**

Quan la investigació que estava duent a terme sobre la dislèxia va donar resultats, vaig decidir posar-la al servei de les persones amb dislèxia. Per això vaig fundar l'empresa social [Change Dyslexia](#).

En *Change Dyslexia* oferim a les famílies, col·legis i professionals una solució científica, social i avalada per múltiples premis internacionals per a la detecció i el tractament de la dislèxia, integrada al programa *Dytective*.

**Dytective** és un complet entrenament cognitiu en forma de videojoc, que millora els símptomes de la dislèxia, de manera divertida i sense necessitat de supervisió. Dytective també inclou una prova de cribratge que en només 15 minuts indica si hi ha risc de tindre dislèxia. El test de cribratge *Dytective* és 100% gratuït i ja ho han utilitzat més de 320.000 persones a tot el món.

**Sabem que de xiqueta vas haver de treballar molt dur perquè tu mateixa tenies dislèxia. Què diries a xiquetes i xiquets que estan tenint aquestes dificultats?**

L'etapa escolar pot ser molt dura per als xiquets amb dislèxia. En primer lloc, el que els diria és que els comprenc, l'etapa escolar és el més complicat, però aquesta etapa s'acaba.

És veritat que han de treballar de valent, perquè els estudis cal finalitzar-los. Però aquest esforç que estan fent ara els ajudarà a desenvolupar altres habilitats com la resiliència, la capacitat d'esforç, la tolerància a la

frustració, i aquestes habilitats són molt importants per a arribar a la meta que es proposen.

El meu consell seria que utilitzin tècniques d'estudi i de planificació per a aprofitar millor el temps d'estudi i que, malgrat els obstacles que trobaran al camí, tinguin confiança en si mateixos, i que arribaran a ser allò que vulguen ser.

**A les famílies i professionals de l'educació, podries donar-nos algunes claus amb què enfocar la nostra atenció i els nostres esforços?**

En primer lloc és important que tant els professionals de l'educació com les famílies compten amb informació sobre la dislèxia per a poder detectar els casos de manera precoç i acudir a un professional acreditat que faci el diagnòstic adequat.

A la pàgina web [superarladislexia.org](http://superarladislexia.org), compartim pautes per a facilitar el dia a dia dels alumnes amb dislèxia com, per exemple, com presentar els textos perquè siguin més llegibles.

Pel que fa a les famílies, tenen un paper fonamental per a mantindre l'autoestima i la motivació dels infants. Per això, és important que valoren l'esforç per sobre del resultat, que ajuden els xiquets a descobrir les seues fortaleces i que valoren les coses que se'ls donen bé.



Equip *Change Dyslexia*